

Eiropas Aviācijas drošības aģentūra

PASKAIDROJUMS

ATZINUMAM NR. 01/2013

RMT.0136 (ADR.001(a)) un RMT.0137 (ADR.001(b))

RMT.0140 (ADR.002(a)) un RMT.0141 (ADR.002(b))

RMT.0144 (ADR.003(a)) un RMT.0145 (ADR.003(b))

NPA/CRD Nr. 2011-20

“Lidlauku iestādēm, organizācijām un ekspluatācijai piemērojamās prasības”

KOPSAVILKUMS

Šis paskaidrojums ir izdots, lai lasītājus informētu par tā pamatā esošā EASA Atzinuma Nr. 01/2013 galveno saturu un izmaiņām, kas ADR regulas projektā veiktas pēc CRD publicēšanas. Šīs izmaiņas ir balstītas uz atsauksmēm, kas sniegtas par CRD dokumentu un kurās norādīts, kā noteikumu projektu varētu pilnveidot. Šajā dokumentā ir norādītas izmaiņas un to veikšanas mērķis.

Tā kā ir veikta rūpīga saskaņošana ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām, EASA uzskata, ka šis atzinums ir balstīts uz lielu vienprātību un tas nodrošina stabilu platformu gaidāmās ADR regulas pieņemšanai.

IEVADS

I. Vispārīgā informācija

1. Regula (EK) Nr. 216/2008 (tālāk tekstā — "Pamatregula") un tajā izdarītie grozījumi paplašināja Eiropas Aviācijas drošības aģentūras (tālāk tekstā — "Aģentūra") kompetences jomu, tajā iekļaujot arī lidlauku ATM/ANS. Jaunā kompetences joma nosaka, ka Aģentūrai tagad ir uzdevums ar Eiropas Komisijas atbalstu sagatavot drošības noteikumu projektu par lidlaukiem, kā arī kopējo noteikumu projektu par sertificēšanu un uzraudzību, ko veic Valstu aviācijas iestādes (NAA).
2. Šā atzinuma nolūks ir palīdzēt Eiropas Komisijai izstrādāt Īstenošanas noteikumus (IR) par lidlaukiem, un Aģentūrai ir uzticēts veikt attiecīgo jautājumu galīgo apspriešanu. Plānots, ka Eiropas Komisija pieņems šos IR un tie stāsies spēkā līdz 2013. gada beigām.
3. Vienlaikus tiek izstrādāti gaidāmos Īstenošanas noteikumus pamatojošie juridiski nesaistošie materiāli (attiecināmie līdzekļi atbilstības panākšanai (AMC), norāžu materiāli (GM) un sertifikācijas specifikācijas (CS)), un Aģentūra plāno, ka tos pieņems un tie stāsies spēkā tajā pašā laikā, kad IR. Atšķirībā no iepriekš aprakstītā IR pieņemšanas procesa, šie pamatojošie materiāli paliks Aģentūras rīcībā līdz to pieņemšanai, tāpēc Aģentūrai būs vairāk laika šos materiālus pielāgot un pabeigt 2013. gadā.
4. Šis paskaidrojums tika izstrādāts, lai veicinātu lasītāju izpratni par to, kāpēc Īstenošanas noteikumu (IR) projektam veiktas pēdējās izmaiņas un kādas ir šo izmaiņu sekas. Aģentūra ieteica veikt šīs izmaiņas, reaģējot uz atsauksmēm, kas saņemtas par NPA Nr. 2011-20 CRD dokumentu. Ir pieejama gan gaidāmā Īstenošanas noteikumu projekta "tīrraksta" versija, gan versija, kur norādītas "reģistrētās izmaiņas".
5. Šā paskaidrojuma pielikumā tikai informatīvos nolūkos iekļauts saraksts ar detalizētu informāciju par atzinumu pamatojošo AMC, GM un CS daļām, kuru izstrādi Aģentūra plāno turpināt, bet šis saraksts oficiāli neietilpst atzinumā. Arī šajā nepilnīgajā sarakstā ņemtas vērā atsauksmes par CRD, un tas vēl nav pabeigts. Atsevišķos gadījumos ir sniegts jauns teksta projekts.

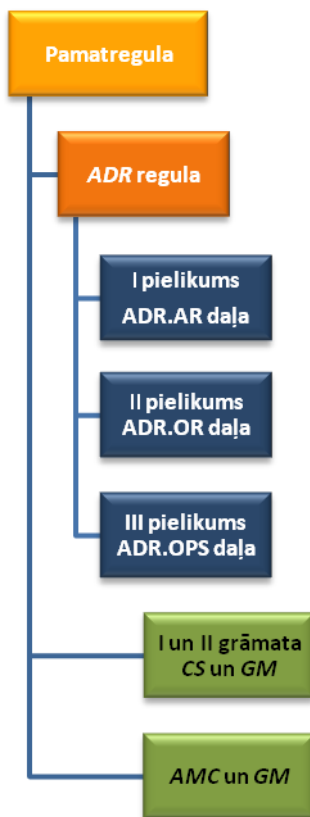
II. Atzinuma darbības joma

6. Šajā atzinumā ir šādi dokumenti:
 - Nodrošinājuma regulas par lidlaukiem projekts ar šādiem pielikumiem:
 - I pielikums — Daļa ar iestādēm piemērojamām prasībām (ADR.AR daļa);
 - II pielikums — Daļa ar organizācijām piemērojamām prasībām (ADR.OR daļa);

- III pielikums — Daļa ar ekspluatācijas prasībām (ADR.OPS daļa).

III. Noteikumu struktūra

7. Šajā attēlā sniegts pārskats par gaidāmās Lidlauku regulas pielikumiem.

1. attēls. Lidlauku regulas pielikumi

IV. Apspriešana

8. *NPA* Nr. 2011-20 Aģentūras tīmekļa vietnē (<http://easa.europa.eu/rulemaking/notices-of-proposed-amendment-NPA.php>) tika publicēts 2011. gada 13. decembrī. Pēc pagarināšanas lūguma apspriešanu noslēdza 2012. gada 30. aprīlī.
9. Komentāru kopsavilkumu, atbildes uz kopsavilkumā ietvertajiem komentāriem un ierosināto pārstrādāto noteikumu tekstu apsprieda tālāk minētajos pasākumos.
- Konference par lidlaukiem 2012. gada 21. un 22. maijā
- Tematiskās izvērtēšanas sanāksmes
- Regulas projekts un AR daļa 2012. gada 12. jūnijā
 - OR daļa 2012. gada 13. jūnijā
 - OPS daļa 2012. gada 19. jūnijā
 - CS I grāmata 2012. gada 20. jūnijā
10. Pēc iepriekš minētajiem pasākumiem un plašas apspriešanās ar iestādēm, biedrībām un lidlauku ekspluatantiem Aģentūra 2012. gada 26. novembrī publicēja *CRD* dokumentu par *NPA* Nr. 2011-20. Atsauksmju iesniegšanas periods beidzās 2013. gada 3. februārī. Atsauksmju iesniegšanas perioda laikā Aģentūra uzturēja nemainīgi augstu koordinācijas līmeni ar visām pusēm, lai nodrošinātu visu atsauksmju pienācīgu apstrādi. Visas puses ir tikušās daudzās formālās un

neformālās sanāksmēs, lai brīvi apspriestu dažādus jautājumus, un tas darīts, lai nodrošinātu, ka visas puses izprot ierosinātās izmaiņas un to pamatojumu.

V. Par CRD sniegto atsauksmju vispārējs pārskats

11. Jānorāda, ka lielā daļā atsauksmju gan iestādes, gan lidlauku ekspluatanti pauda atzinību par Aģentūras veikto darbu, cenšoties pozitīvi atbildēt uz komentāriem, kas saņemti NPA sabiedriskās apspriešanas laikā. Šķiet, ka CRD tika rasti risinājumi daudzām Aģentūrai uzticētajām problēmām. Daudzās atsauksmēs tika paustas bažas par noteikumu pieņemšanu un saistības trūkumu, ko izraisīja dažu noteikumu mainīšana, pilnībā neatrisinot sekas, ko izmaiņas rada uz saistītajiem vai pamatojošajiem noteikumiem. Tālāk tekstā ir uzsvērtas izmaiņas, ko Aģentūra katrā daļā veikusi, reaģējot uz saņemtajām atsauksmēm, un ir norādīts attiecīgā lēmuma pamatojums.
12. Nozares pārstāvji atkārtoti atsauksmēs pauda bažas par vārda "jānodrošina" interpretāciju. Atsauksmes liecina, ka ar šo vārdu tika vispārēji saprasts, ka lidlauku ekspluatanti ir tieši atbildīgi par procedūru izstrādāšanu un par pārliecināšanos, ka visas iesaistītās puses ir ievērojušas procedūras. Tāds nebija šā vārda izmantošanas nolūks, un tas neatbilst darbības jomai, ko Aģentūra ir paredzējusi lidlauku ekspluatantiem. Izmantojot vārdu "jānodrošina", Aģentūras nolūks ir norādīt, ka lidlauku ekspluatantiem ir jāpārliecinās, ka procedūras ir ieviestas, par tām ir izplatīta pienācīga informācija un tās ir iekļautas lidlauka vispārējās drošības pārvaldības sistēmās. Aģentūra saprot, ka citas organizācijas var aktīvi iesaistīties efektīvas procedūras nodrošināšanā saskaņā ar noteikumiem, taču lidlauku ekspluatantu pienākums joprojām ir ierosināt un pārraudzīt šo procedūru un uzraudzīt tās efektivitāti.
13. Atsaucoties uz lūgumu paskaidrot lidlauku ekspluatantu saistības, ja operatīvos pakalpojumus sniedz citas iestādes, Aģentūra ir iekļāvusi papildu norāžu materiālus, kuros norādīts, kāda līmeņa atbildība un saistības lidlauku ekspluatantiem jāuzņemas šādu saskaņošanas vienošanos gadījumā. Kā norādīts, tiek sagaidīts, ka lidlauku ekspluatanti veiks saskaņošanu ar dažādām iestādēm, un tas nozīmē, ka lidlauku ekspluatanti savu pienākumu izpilda, nodrošinot šo saskaņošanu, tāpēc viņi neuzņemas saistības par šo iestāžu veiktajām darbībām.
14. Šā paskaidrojuma tālākajās sadaļās ir sniegta detalizētāka informācija par regulas projekta izstrādi.

IZMAIŅAS LIDLAAUKU REGULAS PROJEKTĀ

I. Tvērums

15. Lidlauku regulas projektā ir noteikta tajā iekļauto daļu vispārējā piemērotība, norādīts, kā pārveidot esošos sertifikātus, noteikts, kā izmantojami Pamatregulas 4. panta 3. punkta b) apakšpunktā noteiktie atbrīvojumi, un ar pārejas laikiem un atkāpju pieņemšanas un rīcības dokumentiem (DAAD) ierosināti īpaši pasākumi, lai atvieglotu pāreju uz jaunajām sertifikācijas specifikācijām.

II. Pārskats par atsauksmēm

16. Atsauksmēs par regulas projektu galvenā uzmanība tika pievērsta definīcijām, lidlauku uzraudzībai un noteikumu piemērojamībai pirms sertifikācijas.

III. Izmaiņu skaidrojums

Jauns 15. apsvēruma.

17. Šajā jaunajā apsvērumā paskaidrota lidlauku ekspluatantu atbildība, ja valsts iestāde vai organizācija, kas nav lidlauka ekspluatants, sniedz kādu lidlauka pakalpojumu, kas pieprasīts saskaņā ar regulas III pielikumu.

Jauns 16. apsvēruma.

18. Šajā jaunajā apsvērumā paskaidrots, ka netiek skarti ar drošību nesaistītie esošo valsts lidlauku sertifikātu aspekti.

1. pants. Temats un darbības joma

19. 1. pants ir grozīts, lai paskaidrotu, kurai iestādei ir jāizpilda attiecīgo pielikumu prasības. Noteikumi par laika novirzi, ar kādu dažādām iestādēm jāizpilda attiecīgo pielikumu prasības, ir pārvietoti uz 12. pantu.

2. pants. Definīcijas

20. Bija radušies daži pārpratumi par termina "uzraudzības plānošanas cikls" definīciju, kurā minēts "uzraudzības cikls ir laika posms, kurā visas piemērojamās prasības saskaņo ar revīzijām un pārbaudēm", un tika uzskatīts, ka tas palielinās dažu kompetento iestāžu slogu. Aģentūra pārskatīja tekstu un atklāja, ka pašreizējā definīcijā nav iekļauta norāde par attiecīgajiem līdzekļiem atbilstības panākšanai un par sertifikācijas specifikācijām, kas nav prasības, un Aģentūra grozīja tekstu tā, lai tajā atspoguļotu, ka daži elementi nemainās un tie nav piemērojama regulārā uzraudzība, ja tos nemaina. Jaunajā definīcijā norādīts, ka uzraudzības cikls ir periods, kurā pārliecinās par pastāvīgu atbilstību. Šajā definīcijā nav noteikts, ar kādām metodēm ir jāpārliecinās. No termina "sertifikāta noteikumi" definīcijas tika svītroti divi elementi.

3. pants. Uzraudzības spējas

21. Šis pants ir grozīts, lai paskaidrotu, ka dalībvalsts norīko kompetento iestādi, kura atbild par lidlauku un to ekspluatācijas sertifikāciju un uzraudzību, nevis vispārīgi par lidlauku ekspluatāciju. Grozījumi labāk izsaka tvērumu un atbilst Pamatregulai. Saskaņā ar citiem šim pantam veiktajiem grozījumiem kompetentā iestāde drīkst veikt, kā arī tikai ierosināt īstenošanas pasākumus, kurus pēc tam izpildīs citas attiecīgās iestādes.

Ir pārstrādāti noteikumi par tādu lidlauku uzraudzības koordinēšanu, kuri atrodas tuvu valsts robežām, tekstā atstājot vārdu "aizsardzību", un šie noteikumi ir pārcelti uz 8. pantu.

4. pants. Informācija Aģentūrai

22. Atsauksmēs par 4. pantu tika norādīts, ka vārdkopa "lidlauku nosaukumus" varētu radīt identifikācijas problēmas, ja dalībvalstis pieturētos pie šā panta noteikumiem. Tāpēc, lai novērstu pārpratumus, Aģentūra ir pieņēmusi ICAO prasību, un tagad pantā ir noteikts, ka Aģentūrai iesniedz tādu informāciju kā "lidlauka nosaukums, atrašanās vieta un ICAO kods".

5. pants. Atbrīvojumi saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 216/2008 4. panta 3. punkta b) apakšpunktu

23. 5. pantā veiktie grozījumi atspoguļo Aģentūras centienus precizēt laika periodu, kurā dalībvalstij jāizvērtē lidlauka atbilstība prasībām par atbrīvojumu. Aģentūra ir centusies šajā pantā saglabāt elastīgumu, kas dalībvalstij ļautu izlemt, vai attiecīgais lidlauks atbilst prasībām par atbrīvojumu. Tomēr panta tekstā bija neliela nekonsekvenca, kas varētu radīt pārpratumus. Tāpēc Aģentūra 5. panta 2. punktā iekļāva vārdkopsu "pēdējo trīs gadu laikā", lai teksts atbilstu 5. panta 3. punkta c) apakšpunktam.

6. pants. Sertifikātu pārvēršana

24. Pants ir grozīts, lai precizētu noteikumus par esošo sertifikātu derīgumu.

7. pants. Atkāpes no sertifikācijas specifikācijām

25. Šis pants ir grozīts saskaņā ar divām saņemtajām atsauksmēm. Pirmā atsauksme attiecas uz vārdkopas "pirmie" sertifikāti lietojumu. Atsauksmes autoram šķita, ka saskaņā ar šo pantu lidlaukiem, kuri agrāk pieteikušies sertifikātam, ir neizdevīgāks stāvoklis nekā tiem, kurus sertificē vēlāk. Neizdevīgais stāvoklis, salīdzinot ar lidlaukiem, kam vēl nav izsniegts jaunais sertifikāts, nozīmē, ka nekādām "īstām" atkāpēm, kas konstatētas pēc sertifikācijas, nevar izmantot DAAD, taču lidlaukiem, kam vēl nav sertifikāta, šīs "trūkstošās" atkāpes varētu iekļaut DAAD. Tāpēc tika svītrots vārds "pirmos", lai DAAD varētu izmantot reālos gadījumos, kad radusies kļūda, nosakot piemērojamās atkāpes sertifikācijas laikā. Otrajā atsauksmē tika norādīts uz nesakrītību starp beigu datumu, kas minēts pantā, un to, kas minēts paskaidrojumā. Pants tika grozīts, tajā norādot pareizo datumu.

8. pants. Lidlauka apkārtnes aizsardzība

26. Kā iepriekš norādīts 3. pantā, šā panta 3. punktā tagad ir iekļautas prasības par tādu lidlauku aizsardzības koordinēšanu, kuri atrodas netālu no valsts robežām, nevis par to pārraudzību, kā minēts iepriekš ierosinātajā 3. pantā.

9. pants. Lidlauka apkārtnes uzraudzība

27. 9. pantā veikti grozījumi saskaņā ar atsauksmi, kurā norādīts, ka savvaļas dzīvnieku aktivitātei paredzētas zonas izveide patiesībā varētu veicināt savvaļas dzīvnieku uzturēšanos atstatus no vietām, kur tie var apdraudēt lidlauka ekspluatāciju. Tāpēc aizzīmē par savvaļas dzīvniekiem Aģentūra iekļāva vārdkopsu "rada kaitējumu gaisa kuģu lietošanai".

12. pants. Stāšanās spēkā

28. Šis pants tika grozīts, lai precizētu spēkā stāšanās prasības attiecībā uz lidlaukiem, kuri pašlaik ir sertificēti saskaņā ar to valsts tiesību aktu noteikumiem, un uz

lidlaukiem, kuru sertificēšanas process ir ticis sākts pirms šīs regulas stāšanās spēkā.

IZMAIŅAS I PIELIKUMĀ – DAĻA AR IESTĀDĒM PIEMĒROJAMĀM PRASĪBĀM (ADR.AR DAĻA)

I. Tvērums

29. Šajā daļā aprakstītas kompetentajām iestādēm piemērojamās prasības. Izstrādātais materiāls nosaka:
- a. prasības, kas piemērojamas kompetento iestāžu pārvaldības sistēmām;
 - b. procedūru, ar kuru izskata un pieņem ierosināto piemērojamo lidlauka sertificēšanas pamatu, ko iesniedzis pieteikuma iesniedzējs;
 - c. apstiprināšanas procesu attiecībā uz lidlauka rokasgrāmatu, kas nosaka detalizētus jautājumus, pakalpojumus un ekspluatāciju;
 - d. prasības par lidlauku sertifikātu un lidlauku ekspluatantu sertifikātu izdošanu, uzturēšanu spēkā, grozīšanu, apturēšanu vai anulēšanu (kā piemērojams attiecīgajā dalībvalstī);
 - e. iestādēm piemērojamās prasības par lidlauku, to ekspluatācijas un pakalpojumu, kā arī lidlauku ekspluatantu pastāvīgu drošības uzraudzību;
 - f. apstākļiem, kādos drošības apsvērumu dēļ ekspluatāciju aizliedz, ierobežo vai uz to attiecina konkrētus nosacījumus.

II. Pārskats par atsauksmēm

30. Atsauksmē par iestādēm piemērojamām prasībām galvenā uzmanība tika pievērsta jautājumiem par pārvaldības sistēmu, uzraudzības programmu, sertifikātu izdošanu un izmaiņām. Pamatojoties uz saņemtajām atsauksmēm, teksts tika pārstrādāts, lai mazinātu kompetentajām iestādēm uzlikto slogu un precizētu to pienākumus attiecībā uz uzraudzības programmu, kā arī sertifikātu izdošanu un izmaiņām.

III. Izmaiņu skaidrojums

ADR.AR.A.005 Kompetentā iestāde

31. Īstenošanas noteikumi (IR) tika grozīti, lai paskaidrotu, ka kompetentā iestāde (CA) automātiski neizdod sertifikātus bez nekādiem nosacījumiem, kā to netīši varēja saprast no iepriekšējās teksta redakcijas.

ADR.AR.B.020 Uzskaitē

32. Tagad IR norādīts, ka dokumenti jāglabā attiecīgi visu sertifikāta vai deklarācijas derīguma laiku. Šādus grozījumus veica, lai ļautu CA izlemt, kuri dokumenti ir jāglabā.

ADR.AR.C.005 Uzraudzība

33. Tagad IR norādīts, ka CA ir jāiekļauj cita infrastruktūra un darbības tajās jomās, ko pārrauga lidlauka ekspluatants un kas ietilpst tā uzraudzības kompetencē saskaņā ar ADR.OPS.B.075. punktu. Tas var iekļaut vienošanās par iepriekšēju apstiprināšanu.

ADR.AR.C.015 Sertificēšanas procesa sākšana

34. *IR* tika grozīti, lai atspoguļotu to, ka sertificēšanas process ir iteratīvs, nevis "pingponga" veida process, kā tika sākotnēji plaši minēts. Sertificēšanas procesam jābalstās uz sadarbību, tāpēc abām pusēm ir jāveic savstarpēja mijiedarbība un jāizstrādā sertificēšanas pamats un sertificēšanas prasības. Nav paredzēts, ka šī procedūra būs birokrātiska, un tā nedrīkst tādā kļūt.

ADR.AR.C.020 Sertificēšanas pamats

35. *IR* tika grozīti, lai precīzāk aprakstītu sertificēšanas pamatu (*CB*). Process *CB* panākšanai ir iekļauts *AMC* saskaņā ar *ADR.AR.C.015.* punktu, kur pirmoreiz tika lietots šis termins.

IZMAIŅAS II PIELIKUMĀ – DAĻA AR ORGANIZĀCIJĀM PIEMĒROJAMĀM PRASĪBĀM (ADR.OR DAĻA)**I. Tvērums**

36. *ADR.OR* daļā iekļautas prasības, kas attiecas uz lidlauku ekspluatantiem. Šai daļai ir piecas apakšdaļas, un tajās aplūkoti tādi jautājumi kā vispārējās prasības, sertificēšana un deklarēšana, ekspluatanta pienākumi, pārvaldība un lidlauka rokasgrāmata. Šī daļa nosaka:
- noteikumus par lidlauka ekspluatāciju atbilstīgi Pamatregulas Va un – attiecīgā gadījumā – Vb pielikumā noteiktajām pamatprasībām (*ER*);
 - lidlauku ekspluatantu organizācijas pienākumus un tiesības;
 - lidlauka rokasgrāmatas un lidlauka ekspluatācijas prasību izstrādes procesu un to saturu;
 - prasības par lidlauka pārvaldības sistēmu, kas ietver Drošības pārvaldības sistēmu;
 - lidlauka ekspluatanta un tādu trešo pušu pienākumus, kas sniedz lidlauka operatīvos pakalpojumus, tostarp procedūras, ar kurām lidlauku ekspluatanti uzrauga un pārrauga trešo pušu darbības kustības zonā.

II. Pārskats par atsauksmēm

37. Tāpat kā atsauksmēs par iestādēm piemērojamām prasībām, arī komentāros par ekspluatantiem piemērojamām prasībām uzmanība tika pievērsta noteikumiem par trešo pušu uzraudzību, izmaiņām un personālam piemērojamām prasībām. Tika saņemtas nozīmīgas atsauksmes par apmācības prasībām, un, ievērojot tās, šie noteikumi tika būtiski pārstrādāti.

III. Izmaiņu skaidrojums*ADR.OR.B.015 Pieteikšanās sertifikāta saņemšanai*

38. Šie *IR* tika grozīti, lai atspoguļotu *ADR.AR.C.015.* punkta grozījumu nolūku, kas iepriekš aprakstīts *AR* apakšdaļā. Grozījumi precizēs prasības par pieteikšanos sertifikātam.

ADR.OR.B.040 Izmaiņas

39. *IR* sākumā veiktas nelielas redakcionālas izmaiņas, lai precizētu mainīto prasību tvērumu, un ir veiktas arī citas izmaiņas, lai precizētu ierosināto izmaiņu novērtēšanas tvērumu.

ADR.OR.B.060 Perona vadības dienestu deklarācija

40. *IR* tika nedaudz pielāgoti, lai uzlabotu to saprotamību.

ADR.OR.C.005 Lidlauka ekspluatanta pienākumi

41. *IR* tika grozīti, lai atspoguļotu, ka daļa no noteikumos minētās informācijas ir jāpublisko tikai tad, ja tas atzīts par nepieciešamu. Sākotnējie *IR* noteica prasību publiskot tādu informāciju, kas jāatspoguļo tikai lidlauka rokasgrāmatā. Tāpēc *IR* projekts tika grozīts, lai norādītu, ka lidlauka rokasgrāmatā jāiekļauj visa attiecīgā informācija par gaisa kuģu drošību, bet publiskot var būt nepieciešams tikai konkrētu informāciju. Vēl tika veikti nelieli grozījumi, lai lidlauku ekspluatantu un citu iestāžu nolīgumus padarītu mazāk "formālus".

ADR.OR.C.040 Ugunsbīstamība

42. Ar *IR* grozījumiem tika precizēts, ka lidlauka ekspluatantam nav tieša pienākuma nodrošināt atbilstību prasībām, bet gan tikai pārliecināties, ka ir ieviestas procedūras, ar kurām nodrošināt, ka cilvēki zina par šīm prasībām.

ADR.OR.C.045 Alkoholā, psihoaktīvu vielu un medikamentu lietošana

43. *IR* tika noteikts, ka lidlauku ekspluatantiem ir jāizveido un jāizpilda politika par šajos noteikumos minēto vielu lietošanu. Daudzās atsauksmēs tika norādīts, ka nevajadzētu prasīt šajos noteikumos minēto vielu lietošanas ierobežojumu pārvaldību. Lai gan Aģentūra nav norādījusi, kas ir jāiekļauj politikā, tomēr pārpratumu novēršanas dēļ tā ir svītrojusi vārdu "pārvaldība".

ADR.OR.D.015 Prasības darbiniekiem

44. Pēc tālāk aprakstītajiem ADR.OR.D.017. punktam veiktajiem nozīmīgiem grozījumiem šajos *IR* tika iekļauta prasība, kas nosaka, ka lidlauka ekspluatantam ir jānodrošina, lai ekspluatācijā, tehniskajā apkopē un lidlauka pārvaldībā iesaistītie darbinieki būtu pienācīgi apmācīti saskaņā ar mācību programmu. Līdz ar to pārstrādātais *IR* ADR.OR.D.017. punkts ir padarīts saprotamāks.

ADR.OR.D.017 Mācību un kvalifikācijas pārbaudes programmas

45. Šajos *IR* tika veikti būtiski grozījumi, lai precizētu lidlauka ekspluatanta pienākumu nodrošināt, ka tā darbinieki ir apmācīti un dokumentācija tiek uzturēta, kā arī nodrošināt, ka nepavadītās personas, kas darbojas kustības zonā vai citās lidlauka ekspluatācijas zonās, ir pienācīgi apmācītas. Pārstrādātajos noteikumos tagad ir norādīts, ka lidlauka ekspluatants nav tieši atbildīgs par citu organizāciju darbinieku apmācību. Tomēr lidlauka ekspluatantam jāpārliecinās, ka citu organizāciju darbinieki ir apmācīti saskaņā ar lidlauka ekspluatanta izstrādātajiem standartiem (mācību plānu un mācību biežumu), kā noteikts pamatprasībās. Līdz ar to lidlauka ekspluatantiem ir jāveic citu organizāciju darbinieku apmācības vispārēja administratīvā pārraudzība.

ADR.OR.D.027 Drošības programmas

46. Tika veikti nelieli grozījumi, lai norādītu, ka lidlauka ekspluatants nevar nodrošināt, ka lidlaukā ekspluatāciju veicošās organizācijas ir iesaistītas šādās programmās, bet lidlauka ekspluatantam ir tikai jāmudina organizācijas iesaistīties šādās programmās.

ADR.OR.D.035 Uzskaitē

47. Tika veikti nelieli grozījumi, lai norādītu, ka dokumenti, kas attiecas uz sertifikācijas pamatu un izmantotajiem alternatīviem līdzekļiem atbilstības panākšanai, ir jāglabā tikai sertifikāta derīguma termiņu, nevis neierobežotu laiku.

ADR.OR.E.005 Lidlauka rokasgrāmata

48. Tika veikti nelieli grozījumi, ar kuriem precizēta lidlauku ekspluatantu atbildība par to, lai citu organizāciju personāls būtu informēts par lidlauka rokasgrāmata. *CRD* tekstā tika norādīts, ka lidlauka ekspluatantam ir jāgādā, lai citu organizāciju personāls būtu informēts par rokasgrāmata, lai gan šā teksta nolūks bija norādīt, ka tikai organizācijām ir jābūt informētām par rokasgrāmata, un to pienākums ir pievērst savu darbinieku uzmanību šai rokasgrāmatai.

IZMAIŅAS III PIELIKUMĀ –EKSPLUATĀCIJAS PRASĪBU DAĻA (ADR.OPS DAĻA)**I. Tvērums**

49. *ADR.OPS* daļā ir iekļautas prasības, kas attiecas uz lidlauku ekspluatantiem. Šajā daļā ir trīs apakšdaļas, un tās attiecas uz datiem par lidlauku, lidlauka operatīvajiem pakalpojumiem, aprīkojumu un iekārtām un lidlauka tehnisko apkopi. Šī daļa nosaka:
- prasības un procesus lidlauku drošai ekspluatācijai, tostarp lidlauku tehniskajai apkopei;
 - prasības un procesus lidlauka operatīvo pakalpojumu drošai sniegšanai neatkarīgi no tā, vai šos pakalpojumus sniedz lidlauka ekspluatants vai trešā puse;
 - prasības, ar kurām panākt drošību, kustības zonā veicot ar gaisa kuģiem saistītas darbības uz zemes.

II. Pārskats par atsauksmēm

50. Tika iesniegtas vairākas atsauksmes par lidlauku ekspluatācijas prasībām, un šīs atsauksmes attiecās uz *RFFS* un lidlauku tehnisko apkopi. Bija jāpaskaidro atsauksmju iesniegšanas laikā uzdotie jautājumi par lidlauku ekspluatantiem noteikto pienākumu līmeni nodrošināt drošu ekspluatāciju konkrētos meteoroloģiskajos apstākļos.

III. Izmaiņu skaidrojums*ADR.OPS.B.001 Operatīvo pakalpojumu sniegšana*

51. Šajos *IR* tika veiktas nelielas izmaiņas, no sniegto pakalpojumu apraksta svītrojot vārdu "operatīvo", jo apakšdaļas nosaukums ir "operatīvie pakalpojumi", tāpēc tvērums ir pienācīgi noteikts, un tas nav jāatkārto īstenošanas noteikumos. *GM* ir pievienoti papildu materiāli, kas pamato *IR* (sk. 1. papildinājumu).

ADR.OPS.B.010 Glābšanas un ugunsdzēsības dienests

52. Šajos *IR* tika veikti nelieli grozījumi, lai precizētu, ka *RFFS* ir jāreaģē nevis "tūlītēji", bet gan "savlaicīgi". Saņemtās atsauksmes liecina, ka, ja tiek nodrošināta atbilstība reaģēšanas prasībām, nav obligāti jāreaģē "tūlītēji", kā tika prasīts šo *IR* iepriekšējā redakcijā. Pēc iepriekš aprakstītajām *ADR.OR.D.017.* punkta izmaiņām, kuru dēļ prasības par *RFFS* apmācību un kvalifikācijas pārbaudēm tika atkal pārvietotas uz šo daļu, bija nepieciešams veikt būtiskus grozījumus. Nesen pievienotais *ADR.OPS.B.011.* punkts, kas ļauj citām pusēm uzņemties atbildību par pakalpojumiem, ir jāvis šo noteikumu pārvietot uz tam piemērotāku vietu.

ADR.OPS.B.025 Transportlīdzekļu ekspluatācija

53. Tika veikti nelieli grozījumi, svītrojot vārdu "oficiālas" mācības. Tas darīts, lai paskaidrotu, ka noteikumu mērķis nav uzlikt lidlauka ekspluatantam pienākumu

tieši apmācīt, bet gan izveidot un īstenot "procedūras". Noteikumi arī nekādā ziņā neaizliedz lidlauka ekspluatantam šos uzdevumus uzticēt kādai citai organizācijai.

ADR.OPS.B.035 Ekspluatācija ziemas apstākļos

54. IR tika veikti grozījumi, lai precizētu ekspluatanta uzdevumus.

ADR.OPS.B.040 Ekspluatācija naktī

55. IR tika veikti grozījumi, lai precizētu ekspluatanta uzdevumus.

ADR.OPS.B.045 Ekspluatācija sliktas redzamības apstākļos

56. IR tika veikti grozījumi, lai precizētu ekspluatanta uzdevumus.

ADR.OPS.B.060 Piekļuve kustības zonai

57. Šie IR tika svītroti pēc ADR.OR.D.017. punkta grozīšanas, jo grozītajā punktā tagad ir norādīts šo noteikumu saturs.

ADR.OPS.B.070 Lidlauka darbu drošība

58. Šajos IR tika svītrotā prasība, kas nosaka, ka lieliem lidlaukā paredzētiem celtniecības darbiem jāsaņem kompetentās iestādes iepriekšējs apstiprinājums. Pēc ADR.AR.C.005. punkta grozīšanas, tajā iekļaujot šajā noteikumā aprakstīto situāciju, šis noteikums ir kļuvis nevajadzīgs.

ADR.OPS.B.075 Lidlauku aizsardzība

59. a) apakšpunkta 1. daļai ir pievienoti lidlauka ekspluatanta kompetences ierobežojumi, lai šo noteikumu precizētu atbilstīgi Pamatregulas 8.a panta 4. punkta prasībām.

ADR.OPS.C.005 Lidlauka tehniskā apkope — vispārīgi

60. Ir svītrotā prasība par tehniskās apkopes programmas un būtisku tehniskās apkopes darbību iepriekšēju apstiprināšanu.

TIKAI INFORMATĪVOS NOLŪKOS**1. PAPILDINĀJUMS**

Šajā papildinājumā minētas atsauces uz palīgdokumenti, kas, iespējams, tiks pārskatīti tāpēc, ka tos grozīs vai nu saistībā ar ierosinātajiem īstenošanas noteikumiem (IR), vai saskaņā ar saņemtajām atsauksmēm, kas attiecas uz palīgdokumenti un, ja piemērojams, ietver jaunus, jau izstrādātus dokumentus.

Šis saraksts ir sniegts tikai informatīvos nolūkos, un tas nav pilnīgs vai pabeigts. Aģentūra noteikumu pieņemšanas gaitā turpinās saskaņošanu ar ārējām iestādēm, lai panāktu iespējami augstāko šo dokumentu kvalitāti.

Iestādēm piemērojamās prasības

Iespējamās izmaiņas AMC un GM palīgdokumentos

Jauns AMC1 par ADR.AR.B.005. punkta a) apakšpunkta 1. daļu	Pārvaldības sistēma
AMC1 par ADR.AR.B.005. punkta a) apakšpunkta 4. daļu	Pārvaldības sistēma
AMC1 par ADR.AR.B.005. punkta d) apakšpunktu	Pārvaldības sistēma
GM1 par ADR.AR.B.005. punkta a) apakšpunkta 1. daļu	Pārvaldības sistēma
GM2 par ADR.AR.B.005. punkta a) apakšpunkta 2. daļu	Pārvaldības sistēma
AMC1 par ADR.AR.C.015. punkta b) apakšpunkta 1. un 2. daļu	Sertificēšanas procesa sākšana
AMC1 par ADR.AR.C.015. punkta b) apakšpunkta 1. daļu	Sertificēšanas procesa sākšana
Jauns GM1 par ADR.AR.C.015. punkta c) apakšpunktu	Sertificēšanas procesa sākšana
AMC1 par ADR.AR.C.035. punkta a) apakšpunktu	Sertifikāta izsniegšana
GM1 par ADR.AR.C.035. punkta a) apakšpunkta 2. daļu	Sertifikāta izsniegšana
GM3 par ADR.AR.C.035. punkta b) apakšpunkta 1. un 2. daļu	Sertifikāta izsniegšana
AMC3 par ADR.AR.C.040. punkta a) un f) apakšpunktu	Izmaiņas
AMC3 par ADR.AR.C.040. punktu	Izmaiņas

Organizācijām piemērojamās prasības

Iespējamās izmaiņas AMC un GM palīgdokumentos

AMC1 par ADR.OR.B.015. punkta b) apakšpunkta 4. daļu	Pieteikšanās sertifikāta saņemšanai
--	-------------------------------------

GM1 par ADR.OR.B.015. punkta b) apakšpunkta 5. daļu	Pieteikšanās sertifikāta saņemšanai
AMC1 par ADR.OR.B.040. punkta a) apakšpunktu	Izmaiņas
GM1 par ADR.OR.B.040. punkta a) un b) apakšpunktu	Izmaiņas
AMC1 par ADR.OR.D.005. punkta b) apakšpunkta 11. daļu	Pārvaldības sistēma
AMC2 par ADR.OR.D.005. punkta b) apakšpunkta 11. daļu	Pārvaldības sistēma
AMC2 par ADR.OR.D.005. punkta c) apakšpunktu	Pārvaldības sistēma
AMC1 par ADR.OR.D.010. punktu	Līgumiskas darbības
AMC1 par ADR.OR.D.015. punkta b) apakšpunktu	Prasības darbiniekiem
AMC1 par ADR.OR.D.017. punkta a) apakšpunktu	Mācību un kvalifikācijas pārbaudes programmas
GM1 par ADR.OR.D.017. punkta a) apakšpunktu	Mācību un kvalifikācijas pārbaudes programmas
GM2 par ADR.OR.D.025. punktu	Saskaņošana ar citām organizācijām
AMC1 par ADR.OR.D.030. punktu	Drošības ziņošanas sistēma

Ekspluatācijas prasības

Iespējamās izmaiņas AMC un GM palīgdokumentos

AMC2 par ADR.OPS.B.001. punktu	Pakalpojumu sniegšana
GM5 par ADR.OPS.B.001. punktu	Pakalpojumu sniegšana

Tālāk norādītais GM tika izstrādāts, lai paskaidrotu IR tvērumu attiecībā uz lidlauka ekspluatanta pienākumiem un atbildību, kad trešās puses ir iesaistītas operatīvo pakalpojumu, piemēram, RFFS, transportlīdzekļa vadītāja apliecību u.c., izstrādē un sniegšanā.

GM1 par ADR.OPS.B.001. punktu	Pakalpojumu sniegšana
PAKALPOJUMI	
Šā pielikuma B daļā iekļautos pakalpojumus jāsniedz lidlaukā. Dažos gadījumos šos pakalpojumus sniedz nevis tieši lidlauka ekspluatants, bet gan cita organizācija vai valsts iestāde, vai abas kopā. Tomēr lidlauka ekspluatantam, kurš ir atbildīgs par lidlauka darbību, ir jābūt nolīgumiem un sadarbībai ar šīm organizācijām vai iestādēm, lai nodrošinātu, ka pakalpojumi tiek sniegti atbilstīgi juridiskajām prasībām. Iepriekš aprakstītā metode atbilst integrētas Drošības pārvaldības sistēmas nolūkam, un tā lidlauka ekspluatantam palīdz nodrošināt, ka tiek izpildīts pakalpojumu sniegšanas drošības mērķis. Tiek uzskatīts, ka, izpildot šo darbību, lidlauka ekspluatants līdz ar to nodod savus pienākumus saskaņā ar iepriekš aprakstītajām procedūrām, turklāt lidlauka	

ekspluatants neuzņemas tiešu atbildību vai saistības par to, ka citas nolīgumā iesaistītās iestādes neievēro noteikumus.

Palīgdokumenti (**AMC un GM**) par *RFFS* vēl būs jāpārskata, jo apmācības prasības ir pārceltas atpakaļ uz šo daļu.

AMC1 par ADR.OPS.A.010. punktu	Prasības par datu kvalitāti
AMC1 par ADR.OPS.B.005. punktu	Lidlauka avārijas situāciju plāns
AMC5 par ADR.OPS.B.010. punktu	Glābšanas un ugunsdzēsības dienests
GM5 par ADR.OPS.B.010. punktu	Glābšanas un ugunsdzēsības dienests
AMC1 par ADR.OPS.B.020. punktu	Riska mazināšana sadursmēs ar savvaļas dzīvniekiem
AMC1 par ADR.OPS.B.035. punktu	Ekspluatācija ziemas apstākļos
AMC1 par ADR.OPS.B.045. punktu	Ekspluatācija sliktas redzamības apstākļos
AMC1 par ADR.OPS.B.075. punktu	Lidlauku aizsardzība

AMC un GM par **ADR.OPS.B.060. punktu** tiks svītroti.

1. un 2. grāmata, sertifikācijas specifikācijas un norāžu dokumenti

Sertifikācijas specifikācijas, kas, iespējams, tiks pārskatītas palīgdokumentu 1. un 2. grāmatā

B NODAĻA — SKREJCEĻI

CS ADR-DSN.B.035	Skrejceļu faktiskais garums un deklarētie attālumi
CS ADR-DSN.B.045	Skrejceļu platums
CS ADR-DSN.B.060	Skrejceļu gareniskais slīpums
CS ADR-DSN.B.065	Skrejceļu gareniskā slīpuma izmaiņas
CS ADR-DSN.B.070	Skrejceļu slīpuma redzamības attālums
CS ADR-DSN.B.080	Skrejceļu šķērsvirziena slīpums
CS ADR-DSN.B.095	Apgriešanās laukumi uz skrejceļa
CS ADR-DSN.B.105	Skrejceļa apgriešanās laukumu izturība
CS ADR-DSN.B.130	Skrejceļa nomaļu slīpums
CS ADR-DSN.B.135	Skrejceļa nomaļu platums
CS ADR-DSN.B.160	Skrejceļa joslas platums
CS ADR-DSN.B.170	Neprecīzā glisāde un ar instrumentiem neapriņķotās skrejceļa joslas
CS ADR-DSN.B.180	Skrejceļa joslu gareniskais slīpums
CS ADR-DSN.B.185	Skrejceļa joslu šķērsvirziena slīpums
CS ADR-DSN.B.190	Skrejceļa joslu izturība
CS ADR-DSN.B.205	Radio altimetra darbības zona

C NODAĻA — DROŠĪBAS ZONA SKREJCEĻA GALĀ

- CS ADR-DSN.C.215 Skrejceļa galā esošo drošības zonu izmēri
CS ADR-DSN.C.230 Skrejceļa galā esošo drošības zonu slīpums
CS ADR-DSN.C.235 Skrejceļa galā esošo drošības zonu izturība

D NODAĻA — MANEVRĒŠANAS CEĻI

- CS ADR-DSN.D.240 Vispārējas prasības par manevrēšanas ceļiem
CS ADR-DSN.D.245 Manevrēšanas ceļu platums
CS ADR-DSN.D.265 Manevrēšanas ceļu gareniskais slīpums
CS ADR-DSN.D.270 Manevrēšanas ceļu gareniskā slīpuma izmaiņas
CS ADR-DSN.D.275 Manevrēšanas ceļu redzamības attālums
CS ADR-DSN.D.280 Manevrēšanas ceļu šķērsvirziena slīpums
CS ADR-DSN.D.320 Objekti uz manevrēšanas ceļa joslām
CS ADR-DSN.D.330 Manevrēšanas ceļa joslu slīpums
CS ADR-DSN.D.340 Gaidīšanas platformu, skrejceļa gaidīšanas laukumu, starposma gaidīšanas laukumu un ceļa gaidīšanas laukumu atrašanās vieta

L NODAĻA — VIZUĀLIE NAVIGĀCIJAS LĪDZEKĻI (MARĶĒJUMI)

- CS ADR-DSN.L.540 Mērķēšanas punkta marķējums
CS ADR-DSN.L.570 Izcelts manevrēšanas ceļa viduslīnijas marķējums

M NODAĻA — VIZUĀLIE NAVIGĀCIJAS LĪDZEKĻI (GAISMAS)

- CS ADR-DSN.M.620 Aeronavigācijas bākas
CS ADR-DSN.M.700 Ātrās izejas manevrēšanas ceļa gaismas indikatori
CS ADR-DSN.M.710 Manevrēšanas ceļa viduslīnijas gaismas
CS ADR-DSN.M.715 Manevrēšanas ceļa viduslīnijas gaismas uz manevrēšanas ceļiem, skrejceļiem, ātrās izejas manevrēšanas ceļiem un cita veida izejas manevrēšanas ceļiem
CS ADR-DSN.M.760 Uzlabotā vizuālās savienošanās sistēma ar teleskopisko trapu
CS ADR-DSN.M.770 Ceļa gaidīšanas laukuma gaisma

Q NODAĻA — VIZUĀLIE LĪDZEKĻI, KAS NORĀDA UZ ŠĶĒRŠĻIEM

- CS ADR-DSN.Q.840 Objekti, kurus jāmarķē un/vai jāizgaismo

S NODAĻA — ELEKTRISKĀS SISTĒMAS

- CS ADR-DSN.S.880 Vizuālo līdzekļu elektriskās sistēmas

T NODAĻA — LIDLAKA OPERATĪVIE PAKALPOJUMI, APRĪKOJUMS UN IEKĀRTAS

- CS ADR-DSN.T.910 Prasības par iekārtu lūstamību
CS ADR-DSN.T.915 Aprīkojuma un iekārtu izvietojums ekspluatācijas zonās